

ELSA Bergen regionale Prosedyrekonkurranse 2017

Oppgave til semifinalen

Den 25 år gamle Sverre By var ansatt som vaktmann ("securitasvakt") i sikkerhetsselskapet Guardian AS. Hans arbeid høsten 2017 bestod i å være vakt ved Løvestakken storsenter, et kjøpesenter som omfattet ca. 30 butikker. Ifølge hans arbeidsinstruks, skulle han primært påse at fellesarealene i kjøpesenteret hadde gode forhold, herunder vise vekk berusede og andre uønskede personer. Etter kontrakten skulle han ikke bistå den enkelte butikk i senteret med mindre det var en nødssituasjon. Denne arbeidskontrakten gjenspeilte kjøpesenterets kontrakt med de enkelte 30 butikker. Vektertjenesten var begrenset for å redusere kostnader.

Under sitt arbeid ble han godt kjent med butikkene i senteret, også med rutinene den enkelte butikkeier hadde for egen sikkerhet. Han la blant annet merke til at en av ekspeditørene i bokhandelen Lexis AS, Lars Granmo, pleide å la være å låse selve butikken for dagen når han forlot kjøpesenteret kl. 21.10 hver dag. Han stolte åpenbart på at ikke uvedkommende ville komme seg inn i kjøpesenteret på nattestid. Det var heller ikke noen form for alarmsystem i denne bokhandelen.

Sverre By hadde gjennom spill på nettet, på travbanen og på diverse automater pådratt seg en betydelig spillegjeld. Han hadde av denne grunn noen år tilbake fått diagnosen "spillavhengig" (ludomani), noe som kvalifiserte for psykisk lidelse i det internasjonale diagnosesystemet ICD-10. Han hadde likevel klart å passe jobben sin, men gjelden tynget ham svært.

By ble fristet til å undersøke om det var mulig å stjele noen penger fra bokhandelen. Han tenkte at så lenge Granmo var uforsiktig med selve døren, var han kanskje også uforsiktig med selve kassa-apparatet. By ventet til en torsdag da det hadde vært stor omsetning i forbindelse med julehandelen. Han hadde ikke selv vakt denne dagen, men passet på å være igjen på toalettets kjøpesenter ved stengetid, slik at han fra kl. 21.30 hadde kjøpesenteret nesten for seg selv. Han tok for sikkerhets skyld på seg vekterdrakten.

By åpnet forsiktig døren til Lexis, gikk inn og undersøkte kassa-apparatet. Som han hadde håpet, lå nøkkelen til kassa-apparatet i en åpen skuff i benken kassa-apparatet stod på. Det var kr. 80.000 i apparatets skuffer. By stjal disse pengene og møtte på arbeid neste dag, som om ingen ting hadde hendt. Det var en ny ekspeditør som hadde vakt denne dagen, og det tok litt tid før tyveriet ble oppdaget. Ut på dagen ble imidlertid pengene savnet, og det ble politietterforskning.

Etter en ukes tid med avhør av flere mulige vitner, fattet politiet interesse for Sverre By. En av de avhørte personene var kjent med By's spillavhengighet, og opplyste politiet om dette forholdet. Etter hvert kom det også for en dag at en rengjøringsassistent hadde sett By inne i butikken før tyveriet, men ikke reagert på grunn av vekterdrakten. By hadde til sist intet annet valg enn å tilstå at han hadde stjålet kr. 80.000 fra kassen. Pengene hadde han brukt til å betale gammel gjeld, og det var derfor umulig for By å betale dem tilbake til sin arbeidsgiver. By hadde ellers ingen verdier å betale med.

Av denne grunn krevde Lexis AS erstatning av By's arbeidsgiver Guardian AS og viste til skl. § 2-1. De krevde også erstatning i kontraktsforhold, under henvisning til at Guardian AS etter kontrakt hadde plikt til å ivareta verdiene til blant annet Lexis AS.

Guardian AS påstod seg imidlertid frifunnet. Firmaets advokat hevdet at selskapet ikke kunne være ansvarlig for sin ansattes "kriminelle handlinger", i alle fall ikke så lenge de var helt ukjent med spillavhengigheten. Det hadde også stor betydning at Granmo hadde utvist skyld selv. Kontrakten hadde etter Guardians mening ingen betydning idet den var inngått mellom Løvestakken storsenter og Guardian AS. Lexis AS var i så måte en tredjepart som ikke kunne bygge rettigheter på kontrakten.

Dessuten måtte det eventuelt skje en avkortning i erstatningen på grunn av Granmo's rolle i saken.

Oppgaven er å prosedere denne saken fra begge sider med det oppgitte faktum – ved argumentasjon bygget på rettskilder som er aktuelle etter gjeldende rett.